

Medicijnverstrekking en medisch handelen

1. Inleiding

Directies en medewerkers worden regelmatig geconfronteerd met kinderen die klagen over pijn, die meestal eenvoudig te verhelpen is. Ook kunnen medewerkers door ouders of verzorgers worden verzocht medicijnen aan kinderen toe te dienen. Door bovengenoemde activiteiten te verrichten begeeft de medewerker zich op een terrein waarvoor hij/zij niet gekwalificeerd is en aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen zekere verantwoordelijkheden. Wanneer er bij het verrichten van medische handelingen sprake is van ernstige nalatigheid kan de medewerker voor deze handelingen aansprakelijk worden gesteld.

2. De regelgeving

- De Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg.
- De Wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel.
- De Wet BIG geeft waarborgen voor de goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan regels worden gesteld aan onder meer schoolbesturen en medewerkers als het gaat om de in de Wet BIG genoemde medische handelingen.
- Personen die niet vallen onder de groep van beroepsbeoefenaren zoals bedoeld in de Wet BIG mogen alleen medische handelingen verrichten indien hiervoor een bekwaamheidsverklaring is afgelegd door een arts (of verpleegkundige).

3. Onderscheiden situaties

Bij medicijnverstrekking en medisch handelen worden de volgende situaties onderscheiden:

- Het kind wordt ziek op het kindcentrum;
- Het op verzoek van ouders/verzorgers verstrekken van medicijnen aan hun eigen kind;
- Het uitvoeren van medische handelingen bij kinderen.

De eerste situatie laat de medewerker c.q. directie geen keus. Wanneer een leerling op het kindcentrum ziek wordt of een ongeluk krijgt, bepaalt de medewerker zo mogelijk in overleg met collega's hoe gehandeld dient te worden.

Bij de tweede en derde situatie kan de directie kiezen of zij al dan niet medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van medische handelingen. Van groot belang hierbij is dat er altijd tenminste één medewerker beschikbaar dient te zijn voor het uitvoeren van dergelijke handelingen.

Opvang en onderwijs op één plek

Voor de individuele medewerker geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht. In overleg met directie wordt gezocht naar een alternatief of wordt kenbaar gemaakt dat de handeling niet op het kindcentrum uitgevoerd kan worden. De gemaakte afspraken staan beschreven op de zorgkaart.

4. Het kind wordt ziek op het kindcentrum

In het algemeen is een medewerker niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. In geval van ziekte wordt op Balans gewerkt volgens het stroomschema (zie bijlage). Hierin staat beschreven welke stappen ondernomen worden.

In veel gevallen wordt er door de medewerker contact opgenomen met de ouders of verzorgers om te overleggen wat er moet gebeuren. De medewerker vraagt toestemming om een bepaald medicijn te verstrekken. Dit geldt ook voor het toedienen voor relatief onschuldige medicijnen. Op Balans wordt bij inschrijving toestemminggevraagd voor het toedienen van paracetamol indien nodig (zie de lijst met kinderen die hier een uitzondering op vormen). Deze lijst is te vinden bij de administratie.

In het geval dat ouders of verzorgers niet te bereiken zijn, blijft het kind op het kindcentrum en wordt de situatie nauwlettend gevolgd. Bij twijfel wordt een (huis)arts geraadpleegd.

5. Medicijnverstrekking

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan pufjes voor astma, antibiotica, methylfenidaat (zoals Ritalin en Concerta) en epipennen. Ouders vragen dan aan de directie of een medewerker deze middelen wil verstrekken. Het is in dit geval van belang deze toestemming schriftelijk vast te leggen. Hiervoor is een formulier medicijnverstrekking nodig en de medicijninstructie die is toegevoegd aan de zorgkaart.

Ouders geven door het invullen van het toestemmingsformulier duidelijk aan wat zij van de directie en de medewerkers verwachten en die weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Voor de individuele medewerker geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht. In overleg met directie wordt gezocht naar een alternatief of wordt kenbaar gemaakt dat de handeling niet op het kindcentrum uitgevoerd kan worden. De gemaakte afspraken staan beschreven op de zorgkaart.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op het kindcentrum. Een goed moment om te overleggen is wanneer

ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen. Daarnaast worden de gegevens op de zorgkaart en bijbehorende formulieren bij iedere start van het schooljaar en bij eventuele leerkrachtwisselingen opnieuw doorgesproken.

Enkele praktische adviezen:

-
- Neem de medicijnen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind;
 - Lees goed de bijsluiter zodat je op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen van het medicijn;
 - Noteer, per keer, op een aftekenlijst dat je het medicijn aan het betreffende kind gegeven hebt.
-

Bewaar de medicatie zoals aangegeven op de verpakking. Bewaar de medicatie buiten bereik van andere kinderen.

6. Medisch handelen

Het kan voorkomen dat er bij kinderen, ten gevolge van een ziektebeeld of aandoening, medische handelingen verricht moeten worden, te denken valt aan het meten van de bloedsuikerspiegel of het geven van sondevoeding.

Ouders vragen dan aan de directie of een medewerker deze handelingen wil uitvoeren. Op Balans wordt de informatie rondom deze handelingen, maar ook symptomen van het ziektebeeld of noodsituaties weergegeven op de zorgkaart. In deze situatie is de toestemming van de ouders schriftelijk gegeven. Desgewenst kan er een medisch deskundige hierin ondersteunen.

Ouders geven door het invullen van het toestemmingsformulier duidelijk aan wat zij van de directie en de medewerkers verwachten en die weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

De zorgkaart wordt minimaal jaarlijks besproken met ouders aan het begin van het schooljaar en indien nodig bijgesteld. Ook bij een leerkrachtwisseling wordt de zorgkaart opnieuw met ouders besproken.

De zorgkaart is te vinden in ESIS en de klassenmap. Bij de administratie is een lijst te vinden met daarop alle kinderen met een zorgkaart.

Voor de individuele medewerker geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht. In overleg met directie wordt gezocht naar een alternatief of wordt kenbaar gemaakt dat de handeling niet op het kindcentrum uitgevoerd kan worden. De gemaakte afspraken staan beschreven op de zorgkaart.

7. Richtlijn

Hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van het toedienen van medicijnen aan een kind en het uitvoeren van een medische handeling:

-
- Laat het kind niet alleen. Blijf rustig. Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen.
 - Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat een van de kinderen een volwassene ophalen waarbij je duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen).
 - Bel direct de huisarts of specialist van het kind.
 - Bel bij een ernstige situatie direct alarmnummer 1-1-2.
 - Geef door naar aanleiding van welk medicijn of 'medische' handeling de calamiteit zich heeft voor gedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
 - Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
 - Naam van het kind;
 - Geboortedatum;
 - Adres;
 - Telefoonnummer van ouders of verzorgers dan wel andere door de ouders of verzorgers aangewezen personen;
 - Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn.
 - Bel de ouders of verzorgers dan wel de door de ouders of verzorgers aangewezen persoon:
 - Leg duidelijk uit wat er gebeurd is;
 - Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd;
 - Geef in geval van ziekenhuisopname door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.
-

Zie bijlages hieronder:

- Zorgkaart
 - Instructie medisch handelen
 - Het verstrekken van medicijnen op verzoek
-
-
-
-

ZORGKAART

Naam kind:

Geboortedatum:

Telefoonnummer verzorger 1:

Telefoonnummer verzorger 2:

Telefoonnummer huisarts:

Pasfoto kind

Ziektebeeld/probleem:

Frequentie van de problemen:

Verschijnselen:

Hoe te handelen bij problemen:

Medicatie (naam medicijn):

Het toedienen van de (nood)medicatie gebeurt door:

Het medicijn wordt op de volgende wijze toegediend:

De noodmedicatie wordt op de volgende plek bewaard:

De noodmedicatie wordt op de volgende wijze bewaard:

Afspraken

Gym:

Buitenspelen:

Uitjes:

Speciale gelegenheden:

Feestjes/uitdelen:

Aanvullingen:

Datum van opstellen:

Handtekening ouders/verzorgers:

Handtekening kindcentrum:

INSTRUCTIE MEDISCH HANDELEN

Instructie van de 'medische handeling' + controle op de juiste uitvoering is gegeven op:

_____ 20__

Door:

Naam: _____

Functie: _____

Van (instelling): _____

Aan:

Naam: _____

Functie: _____

Van (naam kindcentrum) : _____

Ondergetekende:

Naam ouder/verzorger: _____

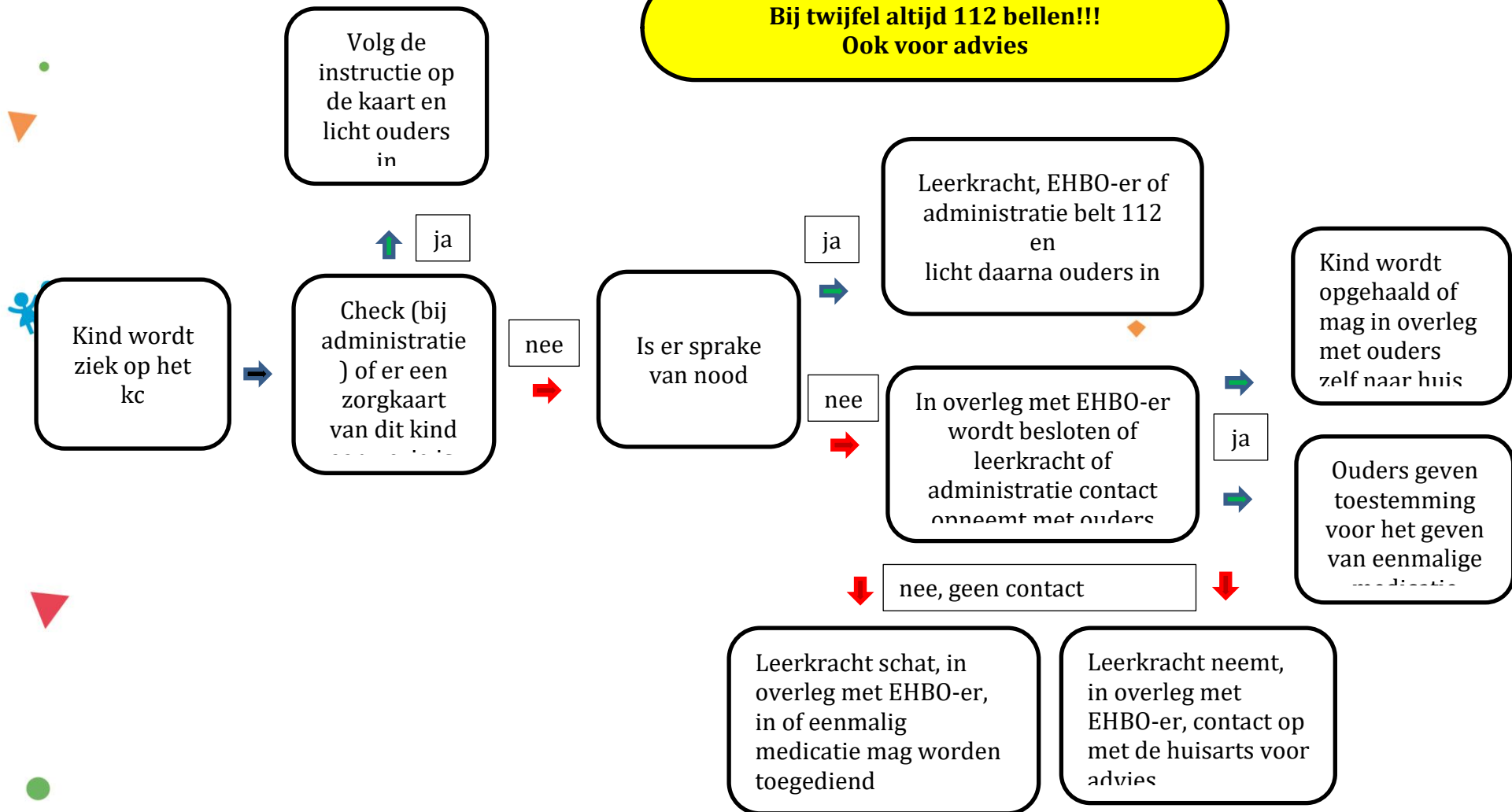
Plaats: _____

Datum: _____ 20__

Handtekening: _____

**Bij twijfel altijd 112 bellen!!!
Ook voor advies**

Het verstrekken van medicijnen op verzoek (¹tijdelijke situatie)

Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

naam kind: _____

geboortedatum: _____

naam ouder(s)/verzorger(s): _____

telefoonnummer: _____

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte:

Naam van het medicijn:

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):

Dosering van het medicijn: _____

Wijze van toediening: _____

Wijze van bewaren: _____

¹ Bij structureel gebruik dient een zorgkaart ingevuld te worden.

Opvang en onderwijs op één plek

Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemd kind, geeft hiermee aan het kindcentrum c.q. de medewerker die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen. Ouders/verzorgers dragen er zorg voor dat er voldoende medicatie in originele verpakking op naam van het kind op het kindcentrum aanwezig is en dat verandering in medicatie of dosering tijdig wordt doorgegeven aan het kindcentrum:

Naam ouder/verzorger: _____

plaats: _____

datum: _____ 20____

Handtekening: _____

Namens kindcentrum: _____